Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2112

Vragen van het lid **Helder** (PVV) aan de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie over *de sluiting van nog meer gevangenissen die dreigt* (ingezonden 16 maart 2016).

Antwoord van Staatssecretaris **Dijkhoff** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 31 maart 2016).

Vraag 1
Kent u het bericht «Snoeironde voor cellen»?[1]

Antwoord 1
Ja.

Vraag 2, 3
Klopt het dat op uw ministerie druk wordt vergaderd over een nieuwe snoeironde in het gevangeniswezen omdat het aantal gevangenen maar blijft dalen?
Deelt u de mening dat het schandalig is dat gevangenissen, die eerder de dans ontsprongen, nu toch met sluiting worden bedreigd terwijl het gevangeniswezen rust was beloofd? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2, 3
Zoals ik in de beantwoording van de Kamervragen van het lid Kooiman heb aangegeven, zullen er als gevolg van de voortdurende daling van de behoefte aan celcapaciteit zoals geraamd in het Prognosemodel Justitiële ketens (PMJ), maatregelen moeten worden genomen om te voorkomen dat leegstand bij DJI structureel gefinancierd wordt. Gelet hierop heb ik de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) de opdracht gegeven om een voorbereidingsplan te ontwikkelen zodat er op een verantwoorde wijze kan worden ingespeeld op de geprognosticeerde capaciteitsbehoefte. Op 21 en 25 maart jl. is uw Kamer bij brief hierover geïnformeerd. Ik kan mij evenwel voorstellen dat het personeel van DJI geschrokken is van deze PMJ-ramingen en ongerust is over het mogelijke verlies van hun banen.

[1] Telegraaf, 11 maar 2016, «Snoeironde voor cellen»

ah-tk-20152016-2112
ISSN 0921 - 7398
's-Gravenhage 2016

Vraag 4
Deelt u de mening dat het wel erg makkelijk is om aan te geven dat gevangenissen moeten sluiten omdat de geregistreerde criminaliteit gedaald is, terwijl dat net zo goed een gevolg kan zijn van de enorme bezuinigingen op het Openbaar Ministerie (OM) en de politie waardoor automatisch de opsporing van strafbare feiten in het geding komt?

Antwoord 4
Sinds 2002 is er sprake van een langdurige en significante daling van criminaliteit. Deze dalende lijn blijkt niet alleen uit het aantal geregistreerde misdrijven maar ook uit de slachtofferenquêtes. De laatste 7 jaar is het aantal geregistreerde misdrijven met 23% gedaald, de daling geldt zowel voor de vermogenscriminaliteit (autodiefstal, woninginbraak, straatroof) als de geweldscriminaliteit (mishandeling, seksueel geweld, verkrachting, moord en doodslag).
Er zijn geen concrete aanwijzingen dat deze daling kan worden verklaard door bezuinigingen op Openbaar Ministerie en politie. De doelstellingen voor de politie die zijn opgenomen in de gemeenschappelijke Veiligheidsagenda 2015–2018 en zijn opgesteld met het Openbaar Ministerie en regioburgemeesters, zijn tot nu toe realistisch en haalbaar gebleken. Ik onderschrijf niet de algemene constatering «dat de opsporing van strafbare feiten in het geding komt door bezuinigingen op Openbaar Ministerie en politie».

Vraag 5
Deelt u daarbij de mening dat er veel nieuwe vormen van criminaliteit zijn waarvan nog niet eens cijfers beschikbaar zijn? Zo nee, waarom niet? Zo ja, waar zijn de betreffende prognoses over de daling dan op gebaseerd en wanneer komen deze naar de Kamer?

Antwoord 5
De beschikbare cijfers laten zien dat de meeste vormen van klassieke, «offline» criminaliteit afnemen. Het klopt dat door de nog relatief recente opkomst van nieuwe vormen van «online criminaliteit» er thans weinig betrouwbare statistische informatie beschikbaar is over de aard en omvang van dit fenomeen. Wel zijn er aanwijzingen dat criminaliteit zich voor een deel heeft verplaatst naar de «online wereld». Ik heb daarom het WODC gevraagd dienaangaande een onderzoek te starten. Overigens hebben deze belangrijke criminaliteitsfenomenen zoals ondermijning, cybercrime en fraude, alsook het afpakken van crimineel vermogen, een plaats gekregen in de Veiligheidsagenda 2015–2018.

Vraag 6
Wanneer ontvangt de Kamer eindelijk het toegezegde rapport over de betrouwbaarheid van politiecijfers, dat antwoord moet geven op de vraag of de (geregistreerde) criminaliteit wel echt daalt?

Antwoord 6
Naar verwachting zal de Inspectie Veiligheid en Justitie het onderzoek over de (opheldering van de) cijfers van de High Impact Crimes dit voorjaar afronden.

Vraag 7
Bent u ervan op de hoogte dat de daadwerkelijke criminaliteit veel hoger ligt dan de geregistreerde criminaliteit en dat u dus beter fatsoenlijk in opsporing kan investeren, waardoor gevangenissen helemaal niet hoeven te sluiten? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 7
Het is juist dat de totale omvang van criminaliteit méér behelst dan wat de politie registreert of wat blijkt uit slachtofferenquêtes. Criminaliteit die wordt aangepakt of aangekaart door Bijzondere Opsporingsdiensten (zoals de FIOD), inspecties of bestuurlijke autoriteiten komt maar gedeeltelijk terug in deze cijfers. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om thema's als fraude en milieucriminaliteit. Ook delicten waarvan meestal geen aangifte wordt gedaan bij de politie, komen niet in de cijfers terug. Hierbij kan gedacht worden aan handel in verdovende middelen en illegaal wapenbezit. Ook zijn er aanwijzingen dat de

criminaliteit die resteert, zich concentreert bij specifieke dadergroepen of op specifieke plaatsen en complex en hardnekkig is.
Ik onderschrijf dat investeren in de kwaliteit van de opsporing van groot belang is en blijft. Ik zond het Contourenplan voor de versterking van de opsporing 23 november 2015 aan uw Kamer, die dit plan heeft betrokken bij de begrotingsbehandeling van VenJ 2016 en het AO Politie van 10 februari jl. In het plan zijn maatregelen opgenomen die de opsporing zowel kwalitatief als kwantitatief versterken. Politie en OM werken momenteel aan de uitwerking van een gedetailleerder plan met lange(re) termijn maatregelen.